

Ajankohtaiset lyhyesti

Taloustorstai 20.8.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

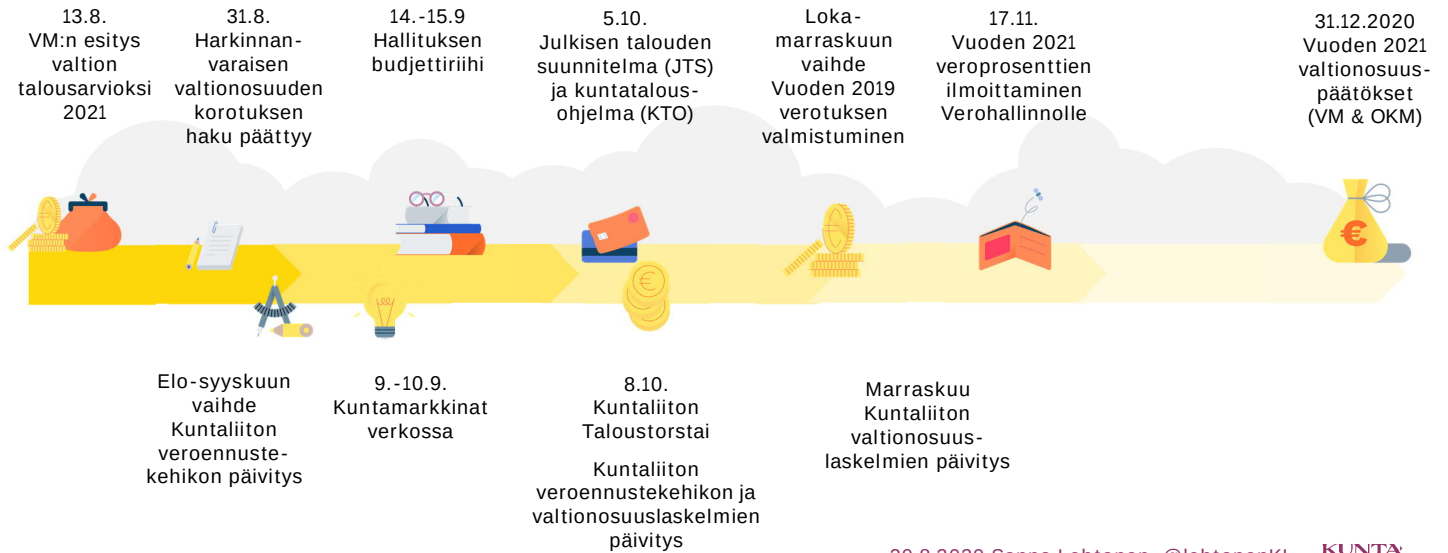
Taloustorstai

20.8.

- klo 09.30 Ajankohtaiset lyhyesti / Sanna Lehtonen
- klo 09.40 Mitä kuntataloussyysy pitää sisällään? / Timo Reina
- klo 10.00 Valtion vuoden 2021 talousarvion valmistelu / Minna Punakallio
- klo 10.20 Verotulojen ajankohtaiskatsaus / Benjamin Strandberg
- klo 10.40 Valtionosuusasiat / Sanna Lehtonen
- klo 11.00 Sote: Katsaus raha-asioihin / Sanna Lehtonen
- klo 11.20 Sote: Kuntatilastoinnin tärkeys ja jakoavain / Mikko Mehtonen
- klo 11.40 Kuntatalouden suunnittelukehikko / Vesa Lappalainen, VM

Kunnan talousjohtajan syksy 2020

Poimi tärkeät päivämäärät talteen!

Valtion vuoden 2021 talousarvion valmistelu

Taloustorstai 20.8.2020

@MinnaPunakallio, pääekonomisti

Valtiovarainministeriö julkaisi oman talousarvioehdotuksensa vuodelle 2021

- Talousarvioehdotus löytyy VM:n [nettisivuilta](#)
- Kuntaliiton analyysi rihipäätöksistä löytyy [pääekonomistin palstalta](#)
- VM:n budjettiehdotus käynnisti toden teolla myös syksyn kuntatalousohjelman valmistelun
  - Ohjelman pääpaino vuoden 2021 päätösten ja vaikutusten kuvaamisessa

Luottamusta ja kestävää kasvua koko Suom

5.00 VM

Valtiovarainministeri Mat Santanen esitti valtion vuoden 2021 talousarvioehdotuksen luottamusta ja kestävää kasvua koko Suomeen. Sekä kansainvälistä että epidemiatilanne tuo vuoksi kotimaisessa taloudessa päätöksenteossa on keskeistä ennakoitavasti ja johdonmukaisesti viennin edellytyksiä.

**“VM:n
talousarvioehdotus
oli tekninen ja
yllätyksetön”**

Minna Punakallio
pääekonomisti
@MinnaPunakallio

**“Hallituksen linjaukset
lisäävät kuntien menoja ja
tuloja vuonna 2021”**

Kritisoitavaa:

Valtiovarainministeriön budjettiehdotus 2021

- Ei huomionnut tarpeeksi koronapandemian vuodelle 2021 ulottuvia vaikutuksia
- Vei eteenpäin julkisen sektorin tehtävien laajennuksia, vaikka samaan aikaan taloutta pitää sopeuttaa
- Sisältää työmarkkinaratkaisusta huolimatta edelleen vuosityöaikaan liittyvän kiky-vähennyksen

Lähde: Kuntaliitto

<https://www.kuntaliitto.fi/tiedotteet/2020/korona-heikentaa-kuntataloutta-17-miljardia-euroa-vuonna-2021-ratkaisut-kuntien>

[↑](#) / [Tiedotteet](#) / [2020](#) /

Korona heikentää kuntataloutta 1,7 miljardia euroa vuonna 2021: Ratkaisut kuntien hätään löydettävä budjettiriihessä

[På svenska](#)

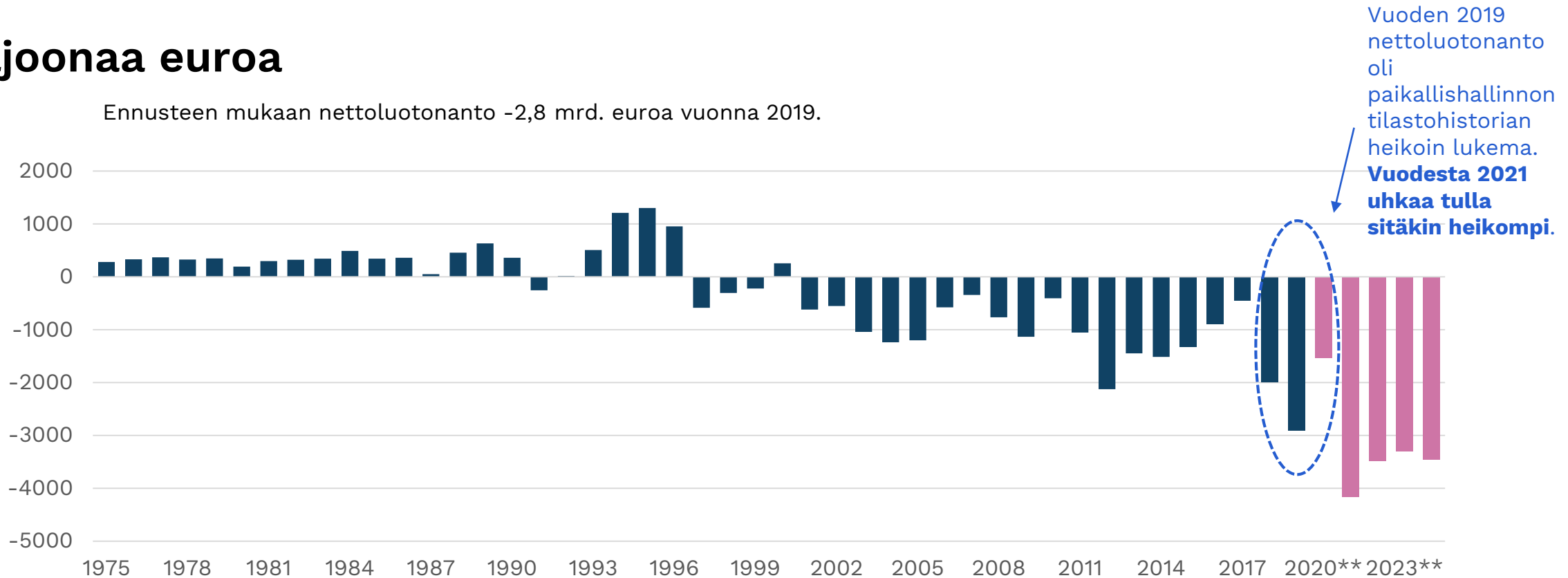
Korona heikentää kuntataloutta 1,7 miljardia euroa vuonna 2021: Ratkaisut kuntien hätään löydettävä budjettiriihessä

Koronakriisi rokottaa kuntataloutta ensi vuonna noin 1,7 miljardia euroa, ilmenee Kuntaliiton

Kuntanäkymät: Paikallishallinnon tulojen ja menojen erotus eli nettoluotonanto 1975-2024

miljoonaa euroa

Hallituksen budjettiriihi 14.-15.9.2020

Hallituksen budjettiriiheen kasautuu painavaa asiaa. Moni ennakoi riiehen myös lihavaa riitaa.

Käsittelyssä ainakin:

Ensi vuoden valtion talousarvio

Työllisyystoimet

Julkisen talouden kestävyystiekartta; pitkän aikavälin toimet

EU:n elpymistoimet

Tulevaisuusinvestoinnit

Koronaepidemiaan liittyvät jälkihoito- ja jälleenrakennustoimet

**14.-15.
syyskuuta
2020**

Budjettiriihi päätösten jälkeen valmistelu jatkuu

Budjetti, budjettilait ja kuntatalousohjelma julkaistaan
5.10.2020

**“Jo sitä ennen
talousarvioiden laadintaan
saa tukea Kuntaliitosta.”**

Käytössänne veroennustekehikko, valtionosuuslaskuri, koulutukset ja PALJON muuta

Minna Punakallio @MinnaPunakallio · 7. elok.

#Syksy lähenee ja #budjetointi'kiireet alkavat.

Linkkaan alle muistin virkistämiseksi ohjeita, joita #kunta budjettien tekijät voivat hyödyntää työssään.

#kuntatalous #ennusteet

**Ohjeita kuntien talous-
asiantuntijoille vuoden
2021 budjetin
laadinnan tueksi**

@MinnaPunakallio

1

2

3

Kuntatalouden tilastot - Kuviot

Sosiaalivakuutusmaksut

Alla olevan diaesityksen tietosisältö:

- Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja vuosina 2017-2022 (vuosien 2021-2022 tiedot ovat ennusteita)
- Kevan jäsenyhteisön eläkemaksut vuosina 2019-2021 (vuoden 2021 tiedot ovat ennusteita)

Liite:

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusm.
Pdf-tiedosto, 2 diaa, päivitetty 28.4.2

Kuntien ansiotaso vuonna 2021

Kuntien ansiotasoindeksiennuste vuodelle 2021

Sopimuskorotukset nousevat kuluvasta vuodesta noin ½ prosenttiyksikköä

Koheneva taloudellinen toimeliaisuus ja sen myötä työvoiman kysynnän paraneminen nostanevat palkkaliukumia

Lisätieto: Vuodelle 2020 kuntien ati-ennuste on 1,9 %

2,6 %

Ansiotasoindeksin
%-muutos

Kiitos.

Minna Punakallio

+358 9 771 2095

minna.punakallio@kuntaliitto.fi

[@MinnaPunakallio](https://www.instagram.com/MinnaPunakallio)

www.kuntaliitto.fi

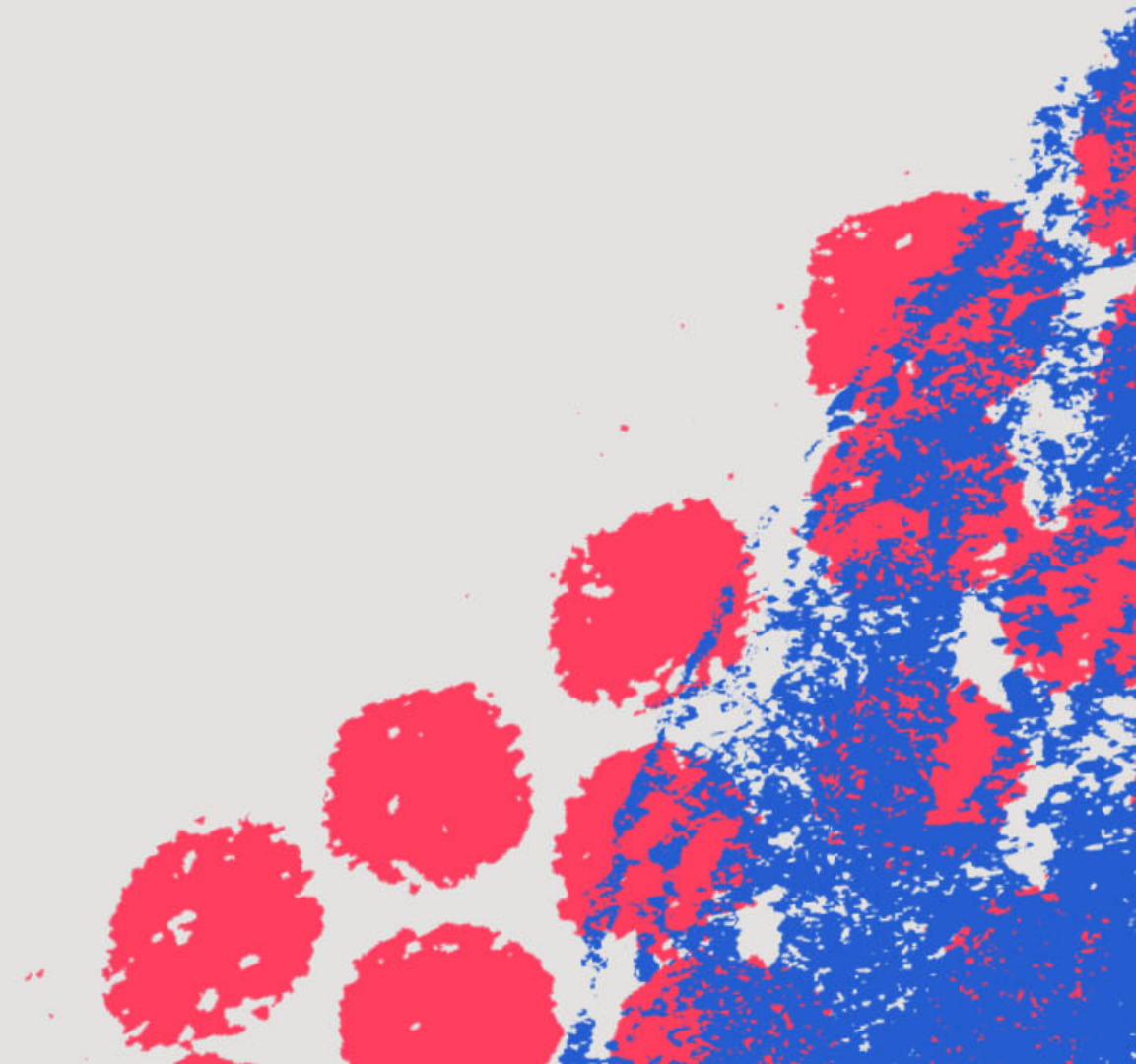

Taloustorstai

20.8.2020

Verotulojen ajankohtaiskatsaus

Benjamin Strandberg

Verotuloanalyysi kesän jälkeen

- Epävarmuudet liittyen kuntien verotuloihin jatkuvat myös kesän jälkeen.
  - Koronavirusepidemian vaikutukset kuntien verotuloihin ovat verokertymien perusteella tähän asti olleet pelättyä pienemmät.
  - Koko vuoden kehitys riippuu kuitenkin pitkälti siitä, miten epidemia kehittyy ja miten yritykset kestävät mahdollisia uusia rajoitustoimenpiteitä.
- Yritysten verojen maksujärjestelyn ehtoihin tehtyjen muutosten vaikutukset kuntien verotuloihin ovat jäämässä selvästi odotettua pienemmiksi.
  - Kesäkuun lopun ennusteessa kunnallisveron tilitysten arvioitiin jäävän muutosten takia 400 miljoonaa euroa pienemmiksi kuin normaalitilanteessa. Yhteisöverossa maksujärjestelyjen arvioitiin pienentävän kuntien verokertymää 20 miljoonaa euroa ja kiinteistöverossa noin 60 miljoonaa euroa.
  - Verohallinnon 12.8.2020 antamien tietojen perusteella maksujärjestelyt **pienentävät tämän vuoden kertymää kunnallisverojen osalta vajaalla 110 miljoonalla eurolla ja sekä yhteisöveron että kiinteistöveron osalta noin 10 miljoonalla eurolla.**

Heinäkuun kunnallisverotilitykset

- Kunnallisveroja kertyi heinäkuussa yhteensä 1 827,7 miljoonaa euroa, joka on 6,3 % enemmän kuin vuosi sitten. Kuluvan vuoden kunnallisverot kasvoivat 2,4 %.
  - Selitys 1: Ennakot odotettua paremmassa kehityksessä (Tulorekisterin ilmoitusongelmat viime vuonna, etuuskasvu: ansiosidonnaiset päivärahat).
  - Selitys 2: Valmistuvan verotuksen 2019 kertymät pääsyy niinkin positiiviseen kehitykseen heinäkuussa.
- Kurkistus sumuiseen loppuvuoteen
  - Veronpalautusten osuus parantaa kuntien kertymiä yhteensä noin 215 me vrt. viime vuoteen ja jäännösverot paranee yhteensä noin 90 me vrt. viime vuoteen.
  - Ennakonpidätykset ovat siis kehittyneet suotuisasti ennusteisiin nähden
→ palkkasumman muutos tammi-kesäkuussa olisi -3,1 % (Kelan tilasto). Lisääntyneiden etuuskasvun maksatus nostanut ennakonpidätysten tasoa.
  - Lomautusten ja työttömyyden kehitys *voivat* loppuvuodesta johtaa verokorttien muutoksiin ja pienempiin ennakonpidätyksiin (Verohallinnon mukaan tästä ei vielä ole näyttöä)

Helsinki GSE:n Tilannehuone: Koronakriisi ja ansiot

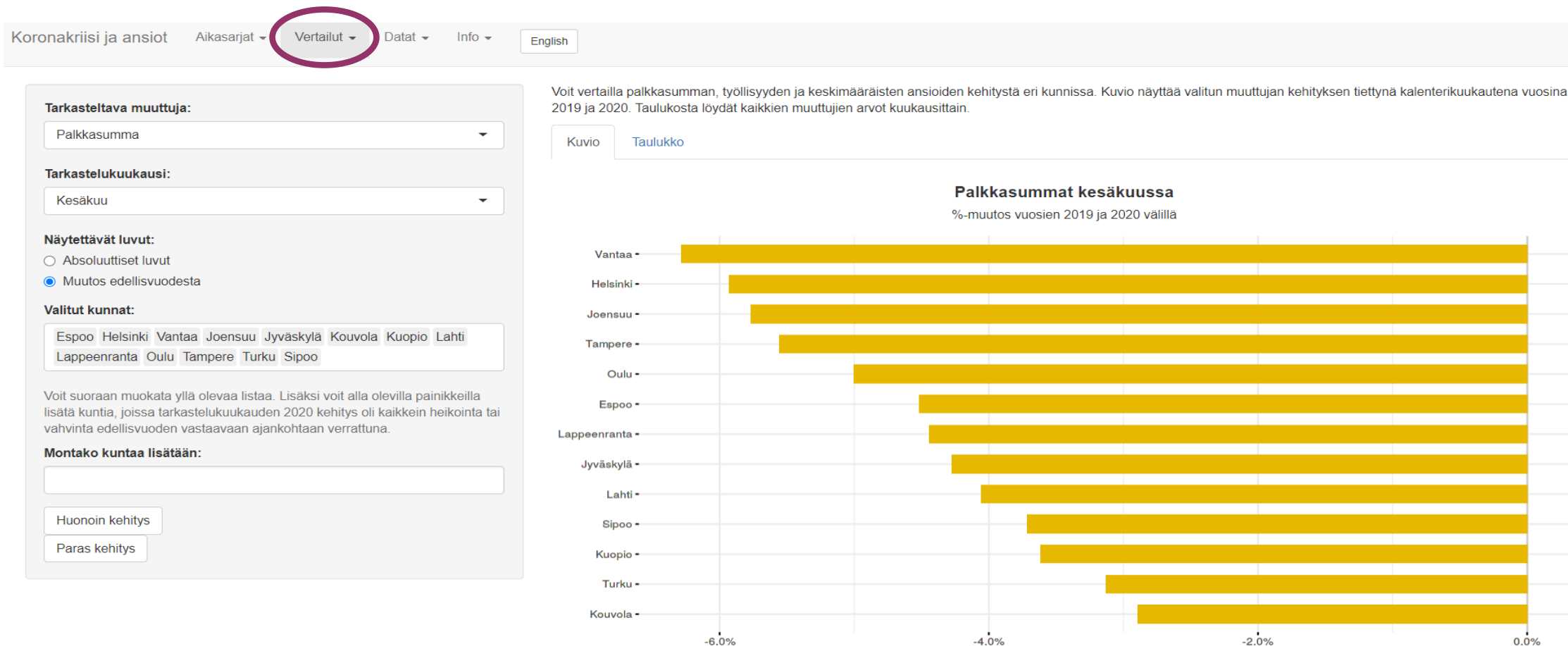
- *”Heinäkuun 2020 palkkasumma jo viime vuoden tasolla”*
- *”Tulorekisteristä saadut palkkatiedot ovat yksi nopeimmista julkisen vallan käytössä olevista luotettavista talouden kuvaa piirtävistä tietolähteistä. Rekisteristä juuri saadut tiedot antavat vahvoja viitteitä siitä, että Suomen talous olisi rivakasti toipumassa koronan ensimmäisen aallon aiheuttamasta romahduksesta. Toukokuun yli kahdeksan prosentin pudotuksesta palkkasummassa on päästy heinäkuussa hienoisesti jo plussan puolella.”*
- ...
- *”Erityisen lupaavaa on se havainto, että tilanne heinäkuussa on kesäkuuta parempi lähes kaikilla toimialoilla.”*

Helsinki GSE:n Tilannehuone: Koronakriisi ja ansiot

- Hankkeen käyttämä laaja yksikkötason tulorekisteriaineisto on tulossa tänä syksynä myös laajempaan tutkimuskäyttöön.
- Helsinki GSE:n hankkeessa on kehitetty sovellus, johon on nyt lisätty myös palkkasummatietoja kunnittain: https://tkyyra.shinyapps.io/earnings_fi/
- Koko maan palkkasumman muutos tammi- heinäkuussa olisi Tulorekisteritiedon mukaan noin -2 % laskussa koko maassa.
- Kuntaliiton nettisivuille viedään lähipäivinä kuntakohtainen tiedosto jossa vuoden alun palkkasumman kumulatiivinen muutos 2019-2020 tämän tilastoaineiston pohjalta.

Helsinki GSE:n Tilannehuone: Palkkasummat kunnaittain

Heinäkuun yhteisöverotilitykset

- Yhteensä yhteisöveroja kertyi melkein 160 miljoonaa euroa vähemmän verrattuna viime vuoteen (valtio ja kunnat).
  - kuluvan vuoden ennakoita kertyi melkein 180 miljoonaa euroa vähemmän
  - kumulatiivisesti kuluvan vuoden ennakoita on tilitetty koronan vaikutusaikana huhti-heinäkuussa noin 460 miljoonaa euroa edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän.
- Verovuoden 2020 kuntien ryhmäosuutta korotettiin 10 %-yksiköllä heinäkuun tilityksistä alkaen.
  - kunnat saivat heinäkuussa verovuodelle 2020 positiivista oikaisua **227 miljoonaa euroa**. Näin ollen kunnille tilitettävä yhteisövero kasvoi edellisvuodesta noin 210 miljoonaa euroa 354 miljoonaan euroon (+145 %).
- Yhteisöveron tämän vuoden kehitykseen liittyy suurta epävarmuutta liittyen esimerkiksi vientiteollisuuden loppuvuoden kehitykseen ja mahdollisista uusista talouden rajoitustoimenpiteistä.

Heinäkuun kiinteistöverotilitykset

- Kiinteistöverotuksenkin osalta siirryttiin verotuksen joustavaan valmistumiseen tänä vuonna.
- Tämän takia kiinteistöveroja erääntyi verovuodelta 2020 maksettavaksi ja tilitettäväksi aiempaa aikaisemmin. Verohallinnon tämän hetken tiedon mukaan lähikuukausina kiinteistöveroja erääntyy tai on erääntynyt seuraavasti:
  - heinäkuussa 455 milj. euroa
  - elokuussa 318 milj. euroa
  - syyskuussa 470 milj. euroa
  - lokakuussa 245 milj. euroa
- Koko verovuoden 2020 maksuunpantu kiinteistöveron määrä on noin 1 950 miljoonaa euroa.

Veroennustekehikon syksyn julkaisuaikataulu

- Syksyn ensimmäinen päivitys tehdään **elo-syyskuun vaihteessa**.
  - Ennusteen pohjalla on kesäkuun ennuste, heinäkuun ja elokuun verotilitykset sekä viimeisimmät ennakkotiedot verovuodesta 2019. Päivitämme myös uuden arvion liittyen yritysten maksujärjestelyistä ja ajankohtaiset tiedot koronakriisin vaikutuksista verotulojen kehitykseen.
- Seuraava ennuste julkaistaan sitten kevään **KTO:n julkaisun jälkeen 5.10**.
  - Ennusteen pohjalla VM päivitetty veroennuste, syyskuun verotilitykset sekä tuoreimmat ennakkotiedot verovuodesta 2019 (julkaistaan viikolla 41).
- Näiden kahden päivityksen lisäksi päivitämme veroennusteita tarvittaessa ottaen erityisesti huomioon koronakriisin kehittymisen ja vaikutukset (nk. sote-kehikon julkaisu menee aikaisintaan ensi vuoden alkuun)

Kuntaliiton uusi tuote: Verotulojen kuntakohtaista vertailutietoa

- Kuntakohtaista vertailutietoa pääosin valmistuneesta verotuksesta 2018 mutta myös väestöstä ja ansiotulojen jakaumasta verovuosilta 2014-2018:
  - Vuosien 2014-2019 väestötiedot kuntakohtaisen veroennustekehikon ikäjakautaan mukaan (alle 24 –vuotiaat, 25-64 –vuotiaat sekä yli 64 –vuotiaat)
  - Kunnallisveron alaiset ansiotulot verovuosilta 2014-2018
  - Kunnallisveron alaiset ansiotulot tulosaajaryhmittäin
  - Maksettavan kunnallisveron ja efektiivisen veroasteen muodostuminen verovuonna 2018
  - Verotettavat tulot per verotettava verovuonna 2018 **postinumeroittain**
- Linkki Power BI sovellukseen viedään kuntakohtaisille veroennustesivustoille lähipäivinä

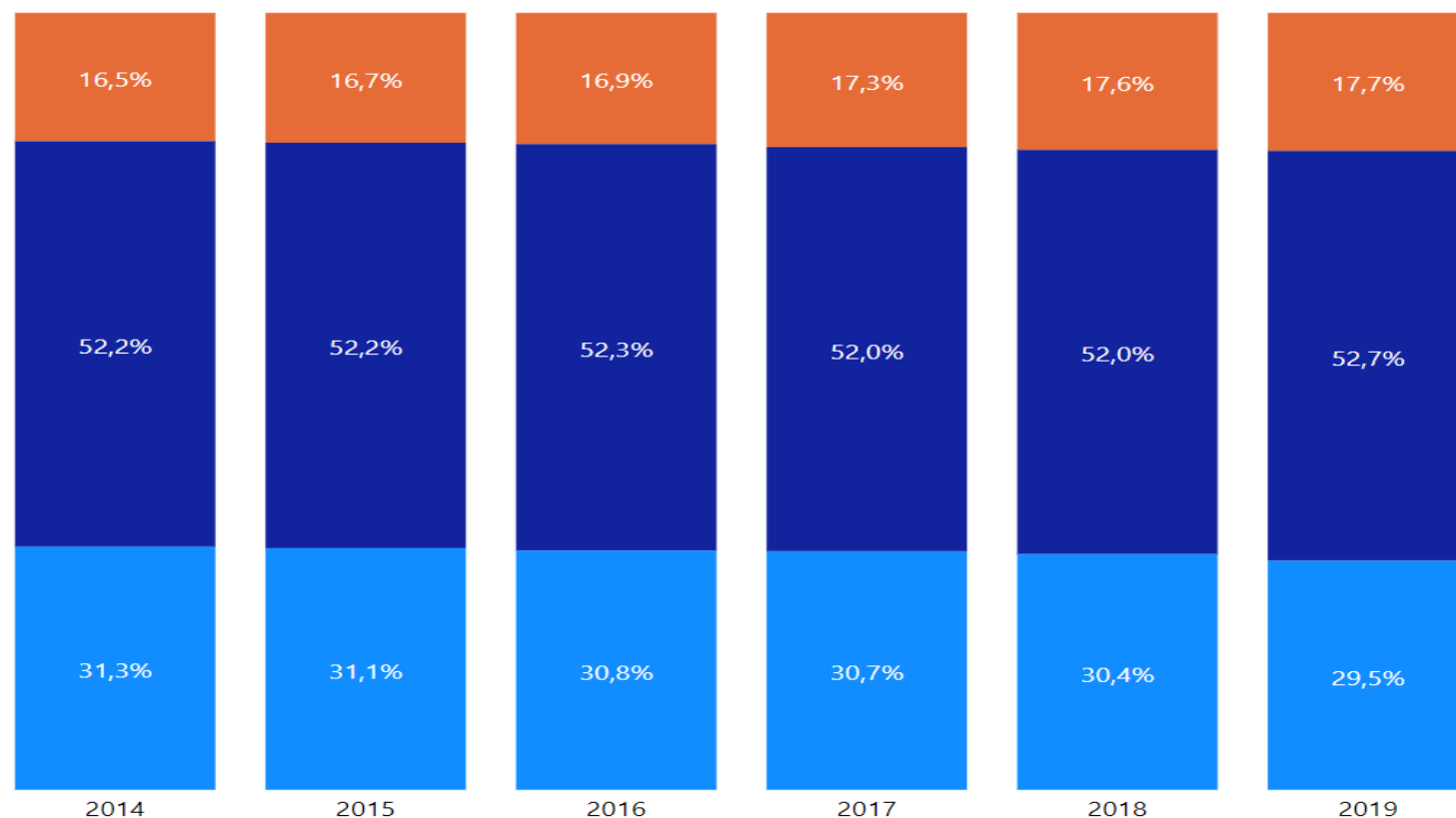
Kuntakohtaiset väestötiedot per 31.12.

Väestö 31.12. ikäryhmittäin

Ikäryhmät: 0-24 -vuotiaat 25-64 -vuotiaat Yli 64-vuotiaat

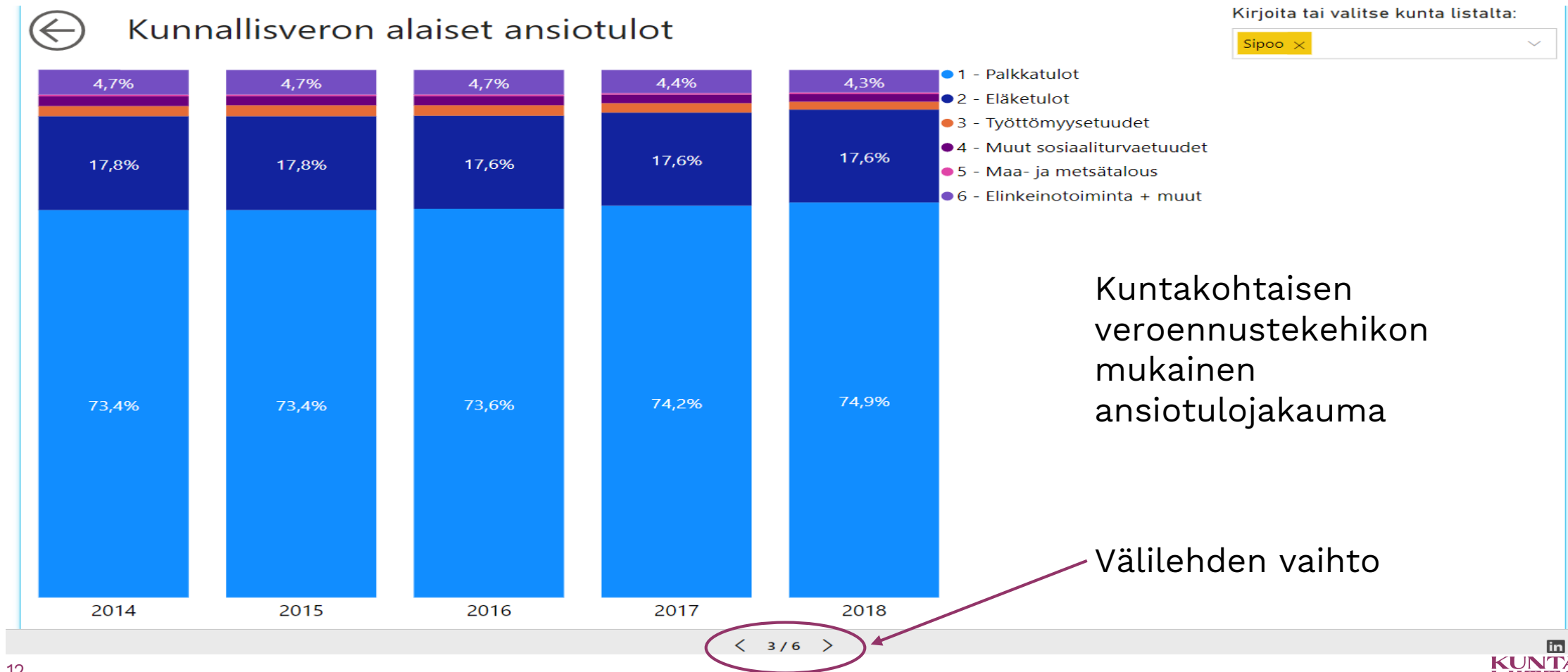
Kirjoita tai valitse kunta listalta:

Sipoo

Kuntakohtaisen
veroennustekehikon
mukainen
ikäjakauma

Kunnallisveron alaiset ansiotulot verovuosina 2014-2018

Kunnallisveron alaiset ansiotulot tulosaajaryhmittäin verovuonna 2018

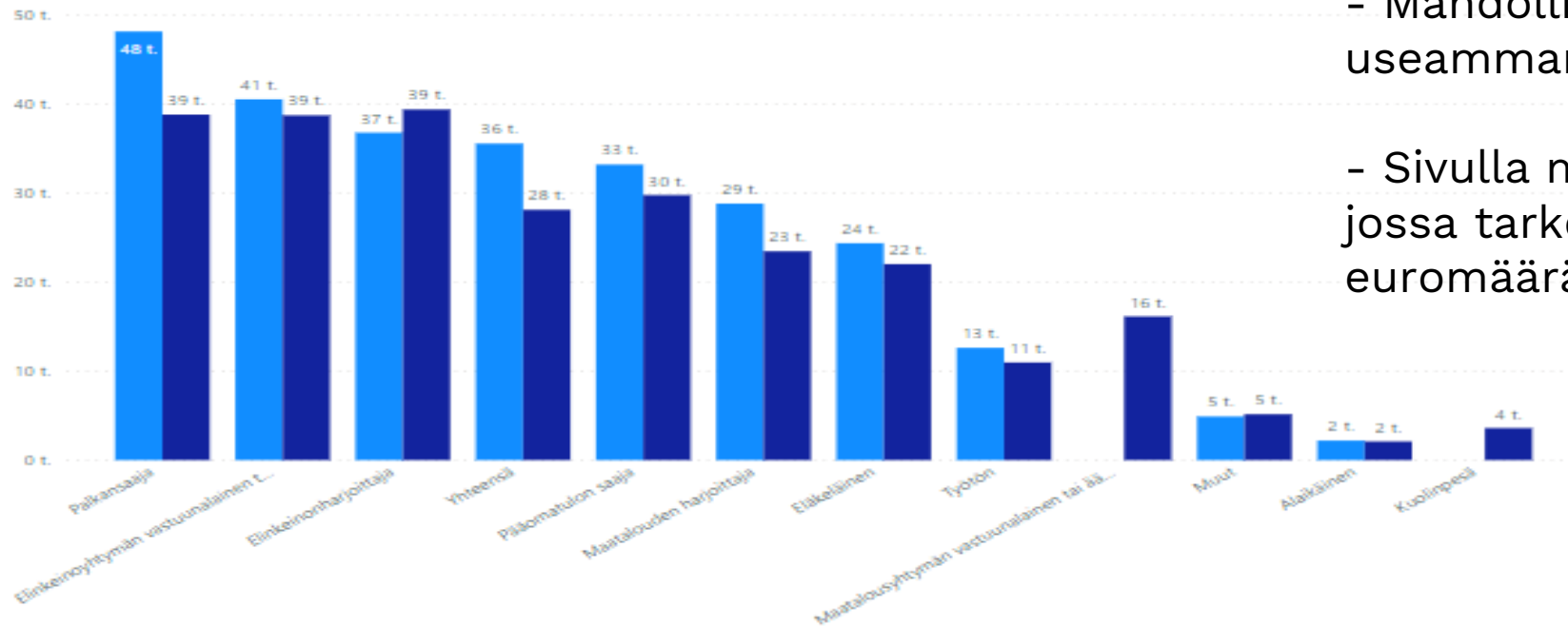
← Kunnallisveron alaiset ansiotulot tulonsaajaryhmittäin 2018

Valitse yksi tai useampi:

Sipoo X Tampere X

€/saaja, tekijä Tulonsaajaryhma ja Alue

Alue ● Sipoo ● Tampere

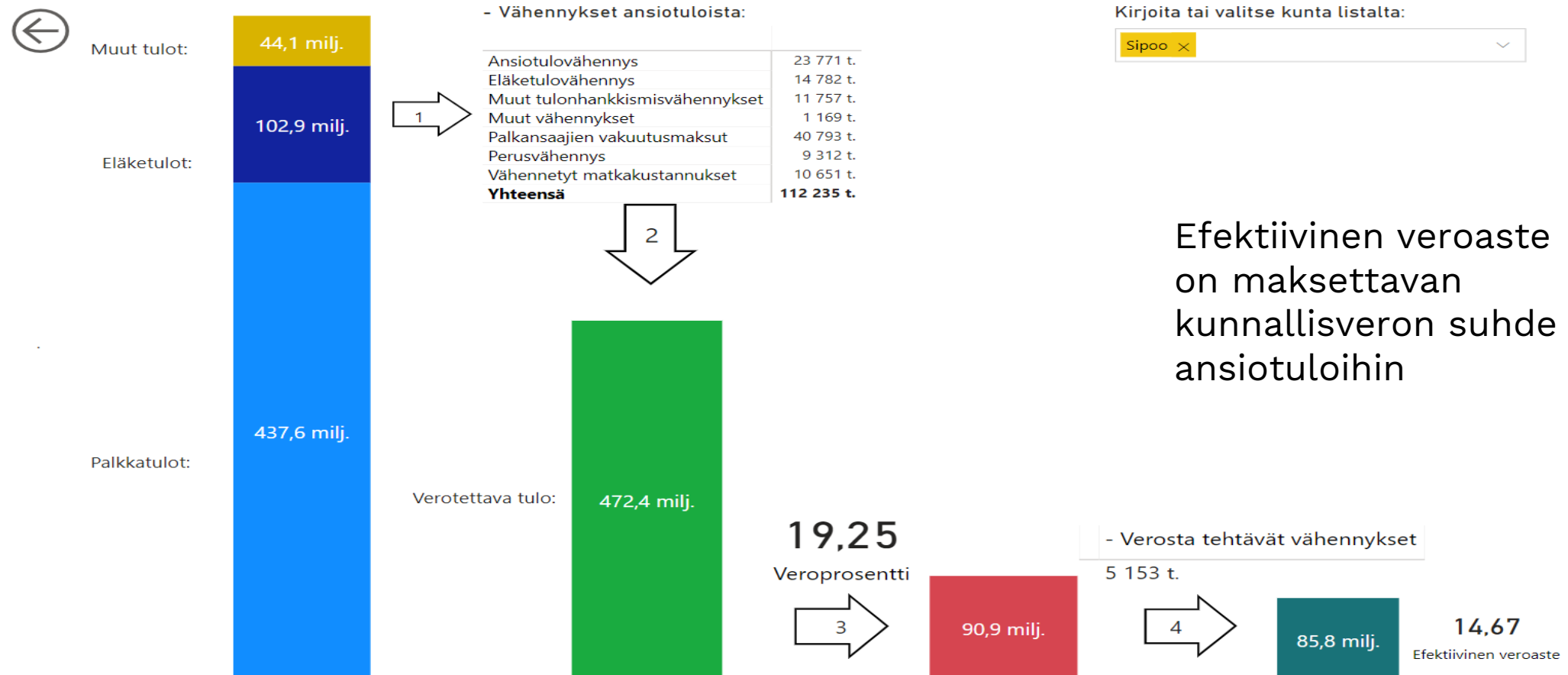

- Mahdollista valita useamman kunnan

- Sivulla myös taulukko jossa tarkemmat euromäärät

Maksettavan kunnallisveron ja efektiivisen veroasteen muodostuminen verovuonna 2018

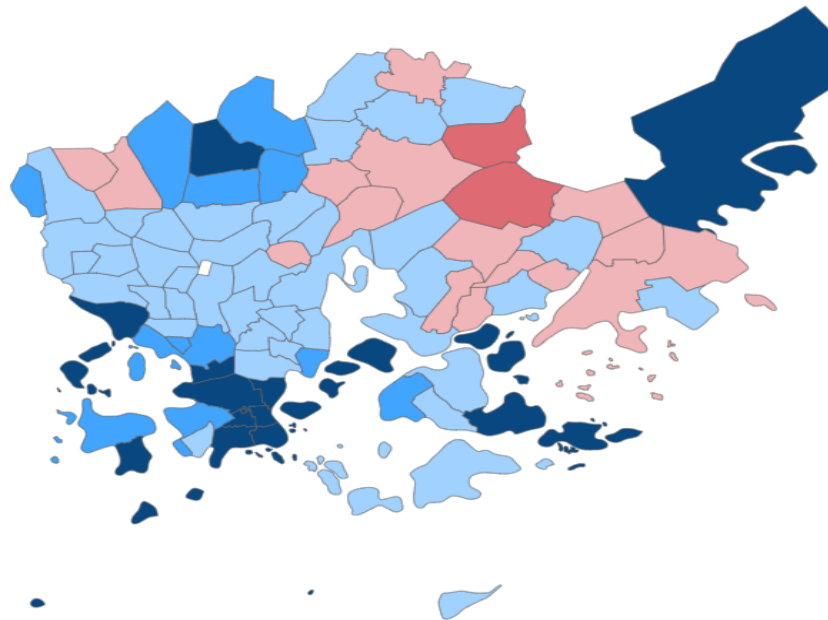
Verotettavat tulot per verotettava verovuonna 2018 postinumeroittain

⬅ Verotettavat tulot per verotettava 2018

Valitse kunta listalta:

Helsinki

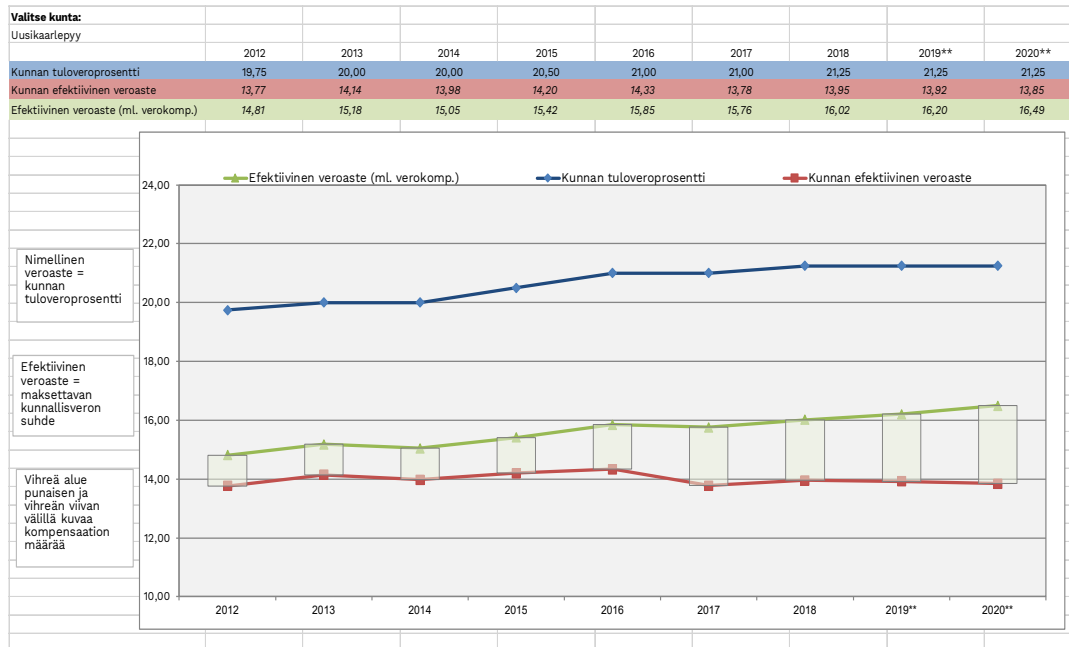
- a) Alle 20 tuhatta
- b) 20-25 tuhatta
- c) 25-30 tuhatta
- d) 30-40 tuhatta
- e) 40-50 tuhatta
- f) Yli 50 tuhatta

Tuloluokkien jakauma	kpl (koko maa)
a) Alle 20 tuhatta	695
b) 20-25 tuhatta	1280
c) 25-30 tuhatta	1466
d) 30-40 tuhatta	874
e) 40-50 tuhatta	95
f) Yli 50 tuhatta	43

Kaikki postinumeroalueet eivät noudata kuntarajoja. Siksi osa postinumeroalueista menee naapurikunnan puolelle.

Kuntaliiton päivitetty tuote: nimellinen vs. efektiivinen veroaste -taulukko

- Kuntakohtaiset nimelliset ja efektiiviset veroasteen vuosille 2012-2020*
- Verotulomenetysten kompensaaatio huomioitu veroasteessa (vihreä viiva ja alue)
- Kompensaaatio mitattu veroasteessa sekä kompensaaion määrä asukasta kohden
- Kuvaa veroasteen oikeaa tasoa – nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotukset pienenevät kuntien kesken

Kiitos!

Benjamin Strandberg
Asiantuntija, Kuntatalous

Puh. + 358 50 594 0603

Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Valtionosuusasiat

Taloustorstai 20.8.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

4

Hallitus päätti vuoden 2020 neljännestä lisätalousarvioesityksestä

🕒 2.6.2020 19.50

Kuntatalouteen
lähes

1,4

mrd. euroa

Hallituksen neljäs lisätalousarvio 8.6.2020

Kuntatalouden neliosainen tukipaketti koronaepidemian vaikutuksiin 2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL 9.6.2020

KUNTA
LIITTO

Kuntatalouden tukipaketti

1. Valtionosuuden lisäys (770 milj. €)

Kuntatalouden tukipaketti (8.6.)	Koko maa
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (28.90.30), ennen muutoksia	7 074
Valtionosuuden lisäys	772
A) mistä €/asukas-tasasuuruisesti	180
B) mistä kunnallisverojen suhteessa	370
C) mistä alle 18-vuotiaiden määrän suhteessa	112
D) mistä yli 64-vuotiaiden määrän suhteessa	60
H) mistä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen lisäys	50
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (28.90.30), muutosten jälkeen	7 846

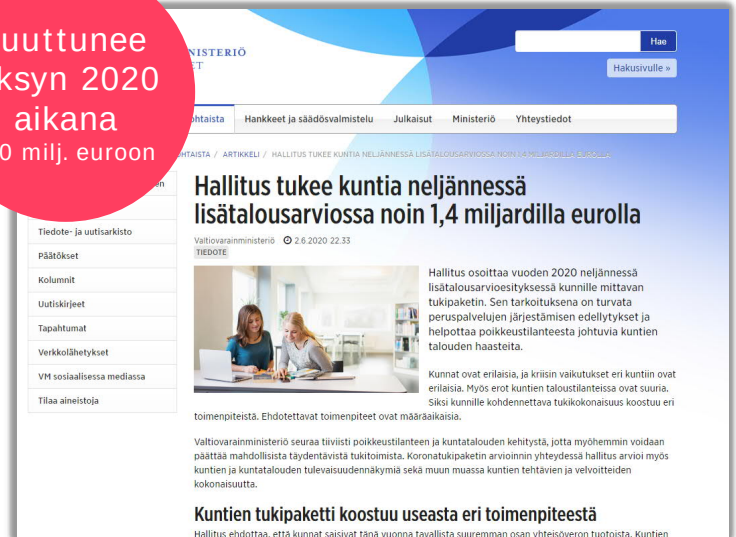
Kuntatalouden tukipaketti (2.6.)

VM julkaisi kuntakohtaiset laskelmat 5.6.2020

HUOM!

- Veronmaksulykkäyksen korvaus (VM 14.4.), 547 milj. euroa
  - Ei jatku ja peritään takaisin 2021
- Kuntatalouden tukipaketti: Valtionosuuden ja yhteisöverotulon lisäys (VM 2.6.), 1 132 milj. €
  - Ei jatku 2021, mutta ei peritä takaisin 2021

Muuttuneen
syksyn 2020
aikana
130 milj. euroon

8

KUNTA
LIITTO

ILTALEHTI
Uutiset | Poliittikka

Lasten oikeus kokoaikaiseen päivähoidon säästöön
SATAKUNNAN KANSA
Tilaa Etusivu Asiakaspalvelu Kirjautu Valikko

Kotimaa
01.08.2020 klo
Myös varhaislapsenkasvatusta tänään voimassa

"Hoitajamitoitus täyttyy jo" – koronaepidemia ei estäne hoitajamitoituksen toteutumista suunnitellusti lokakuussa, mutta tulevaisuuden rahoitus yhä huolena
Vaikka 0,5 hoitajan mitoitus täyttyy jo nyt, lokakuussa tukipalvelujen erottaminen henkilöstömitoituksesta lisää palveluntuottajille kustannuksia. Tehystä ja Superista arvioidaan, ettei koronavirusepidemian aiheuttama talouskriisi vaikuta hoitajamitoituksen toteutumiseen lokakuussa.
1.8.2020 16.00

Subjektiviivien k hallituksen ohje
Lasten oikeus
Jatkossa oikeus varhaiskasvatukseen ei enää ole riippuvainen lapsen vanhempien työssäkäynnistä, opiskelusta, työttömyydestä tai perhe- ja hoitovapaista.

Ole asioiden ytimessä
10 viikkoa vain
2x30€
+ 2 viikkoa kaupan päälle
SATAKUNNAN KANSA
Tilaa

Luetulmat Päivä
1. Poriin uusi koronatautiin olosuhteet tulipäivä - Rautanen uusi ei tullut Pitsinurksesta
2. Rovasti Matti Vuolanne on menettänyt
3. Pori vähentämässä rajusti työntekijöiden määrää ja

Kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutokset on otettu huomioon kunnan peruspalvelujen valtionosuutta muuttamalla.

KUNTA
LIITTO

VM päätös 7.8.2020

Valtionosuus 2020

- Digikannustinrahoitukseen tehty leikkaus pienenee -30 milj. €
- Vanhushoivan mitoitus (0,7) 17,7 → 12,7 miljoonaa euroa
- LTA4 tukipaketti (5 laskenta-osiota)
- Muuttaa valtionosuusmaksatusta elo- ja syyskuussa 2020

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Muutospäätös

VN/14481/2019

1 (3)

7.8.2020

Kunnanhallituksille

MUUTOSPÄÄTÖS KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDESTA VUODELLE 2020

Asia:

Muutospäätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vuodelle 2020.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 36 §:n 4 momenttia ja 55 §:n 1 momenttia on muutettu sekä lain 36 §:ään on lisätty uudet 5-8 momentit. Lain muutokset ovat tulleet voimaan 1.8.2020.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 36 § 4 momentin muutos koskee kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän toteuttamisen vuoksi tehtävää valtionosuuden vähennystä, jota pienennetään nykyisestä 7,29 eurosta 1,82 euroon asukasta kohden. Muutos lisää peruspalvelujen valtionosuuksia yhteensä 30 miljoonaa euroa.

Valtionavustuksista

- Jaossa 60 milj. € vuonna 2020
- Hakemukset VM:ään viim. 31.8.
- Kunnan talouden tasapainottamis-toimenpiteet tulee olla hyväksytyinä
- Myös koronaepidemian vaikutus huomioidaan

Marinin hallituksen sote-uudistuksessa tavoitteena on vahvistaa perustason palveluja sekä siirtää painopistettä ehkäisevään työhön.

Tavoitteen saavuttamiseksi sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman, jota Terveyden ja hyvinvoinnin laitos tukee ja koordinoi.

Ohjelma toteutetaan vuosina 2020–2022.

Ohjelmasta on varattu alueille valtionavustuksia 70 miljoonaa euroa.

Valtionavustuspäätökset on julkaistu

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma toteutetaan kehittämishankkeissa eri puolilla Suomea. Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut ohjelman valtionavustuspäätökset 30.6.2020. Valtionavustushankkeet käynnistyvät heti, ja ne voivat jatkua vuoden 2022 loppuun asti.

Katso valtionavustukset aluettain

Terveysten edistämisen määräraha

Hakuaika 3.-31.8.2020

 www.thl.fi/maararaha

Ikäystävällisen kunnan
hyvinvointijohtaminen

Kulttuurilla hyvinvointia

Hyvää ja laadukasta
ravitsemusta ikäihmisille ja
työelämän ulkopuolella oleville

Päihde- ja riippuvuushaittojen
ehkäisy Pakka-toimintamallia
jatkokehittämällä

Valtionavustus

Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi

Lukiokoulutus Koronavirustilanne

Tila:	● Haettavissa
Hakuaika:	16.6.2020 – 24.8.2020 klo 16:15
Hakulomake:	Linkki valtionavustushakemukseen
Rahoitushaku-uutinen:	Lukiokoulutukseen valtionavustusta poikkeusolojen vuoksi
Määräraha:	17 000 000 €
Lisätietoa antavat:	Opetusneuvos Kimmo Koskinen, p. 029 533 1107 (lomalla 16.8. asti) Opetusneuvos Teijo Koljonen, p. 029 533 1524 (lomalla 9.8. asti) Opetusneuvos Pamela Granskog, p. 029 533 1688 (ruotsinkielinen koulutus) Sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@oph.fi

→ [Hakulomake suomeksi](#)

→ [Hakulomake ruotsiksi](#)

KUNTA
LIITTO

Opetus- ja kulttuuritoimen ajankohtaisia valtionavustus-hakuja 2020

HAKU PÄÄTTYY 20.8. !

- Innovatiiviset oppimisympäristöt: varhaiskasvatus, perusopetus, lukiot

- Koulujen kerhotoiminta

AJANKOHTAISET VALTIONAVUSTUSTÄRPIET ELOKUUSSA

Valtionavustus	Hakuaika päättyy
Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi https://www.oph.fi/fi/funding/valtion-erityisavustus-lukiokoulutukseen-koronaviruksen-aiheuttamien-poikkeusolojen	24.8.2020
Lukuliikkeen toiminta-avustukset - haku Nuorten ja aikuisten lukutaito Lukeva kunta -verkostot https://www.oph.fi/fi/funding/lukuliikkeen-toiminta-avustukset-haku-1-lukeva-kunta-verkostot	27.8.2020

KATSO LISÄÄ RAHOITUSMAHDOLLISUUKSISTA

Opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Aluehallintovirastojen avustusrahoitus sekä muut avustusrahoitusta myöntävät tahot.

<https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/opetus-ja-kulttuuri/opetus-ja-kulttuuritoimen-talous-ja-rahoitus/opetus-ja-kulttuuritoimen-valtionavustukset>

MUUTOKSIA ESI- JA PERUSOPETUKSEN SEKÄ AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN SYKSYN TIEDONKERUUSEEN

Opetushallitus on lähettänyt opetuksen järjestäjille kirjeen 26.5.2020 syksyn tiedonkeruuseen tulevista muutoksista. Opetushallitus lähettää vielä elokuun aikana tarkemmat ohjeet ja tiedot kirjautumista varten.

Ohjeet ovat nähtävillä <https://www.oph.fi/fi/palvelut/valtionosuusjarjestelman-tiedonkeruut>

Tilastokeskus ei enää syksyllä 2020 toteuta syksyn tilastointipäivän 20.9. Järjestäjä- ja oppilaitostason oppilaat ja opiskelijat -tiedonkeruuta. Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärät tilastointipäivänä 20.9.2020 haetaan KOSKI-tietovarannosta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen laskentaa varten. Esi- ja perusopetuksen opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen laskentaan käytettävät 20.9.2020 tilanteen tiedot poimitaan KOSKI-tietovarannosta 1.10.2020. Esi- ja perusopetuksen järjestäjille julkaistaan ennakoraportointi rahoituksen tiedoista 10.9.2020.

KOSKI-tiedot
kuntoon

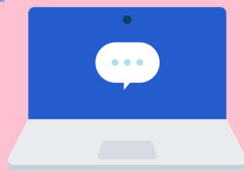
HETI!

Suora
vaikutus
vuoden 2021
valtionosuus-
rahoitukseen!

Talousarviovalmistelu 2021

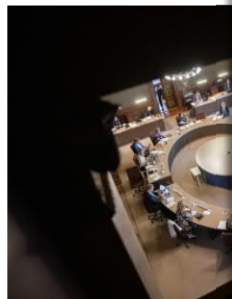
KUNTA
LIITTO

Kuntalehti

UUTiset TYÖPAIKAT MIELIPIDE MEDIATIEDOT TILAA DIGILEHTI Hae...

Talous

"Budjettiehdotus
helpotusta kun-
Kuntaliitto va-
kuntataloutta

Hallitus kehysriehessä huhtikuussa 2020. Kuvaa

14.8.2020 klo 10:24

KUUNTELE

SDP:n Lindtman
tukipaketin ens

18.8.2020 12:20:50 EEST | SDP.EDUSKUNTA

Jaa f in t p e w

Tiistai 18.8.2020 Leevi

ÄKKILÄHDÖT E-K

ILTALEHTI

Oulu 16°

UUTiset

Uutiset | Pääkirjoitus

Pääkirjoitus: Kuntavaalit pippuroi
politiikan kuumen syksyn

🕒 Eilen klo 18:19

Terveys- ja koulupalvelut sekä kuntatalous
nousevat politiikan keskeisiksi aiheiksi, kirjoittaa
politiikan toimittaja Juha Keskinen.

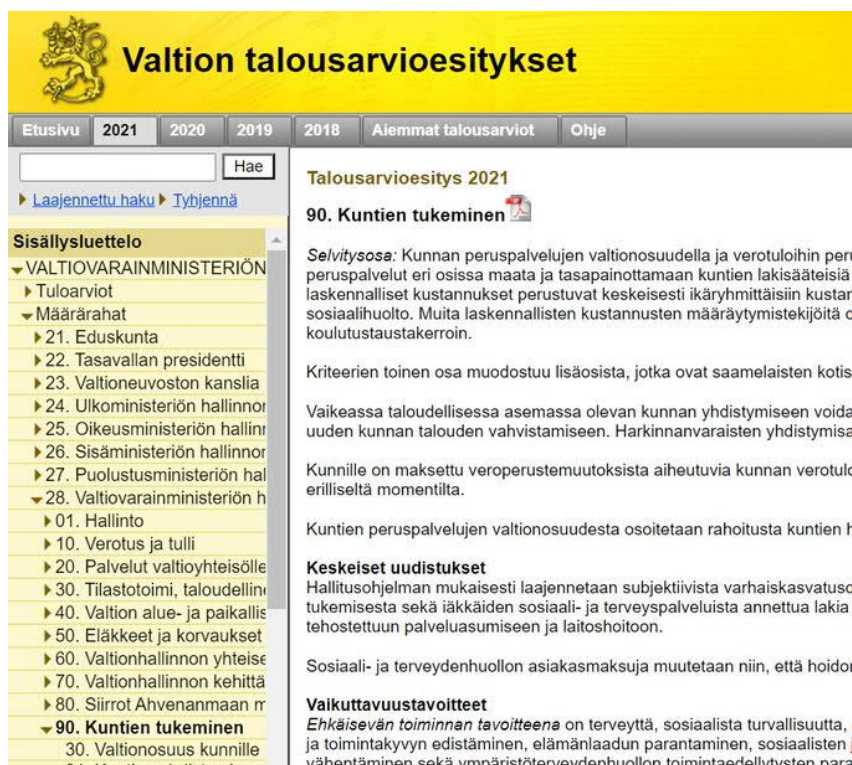
Vuoden 2021 valtion talousarvioesityksen käsittely:

13.8. Valtiovarainministeriön esitys

14.–15.9. Hallituksen budjettiriihi

5.10. Talousarvioesityksen käsittely valtioneuvostossa. Budjetin julkaisu.

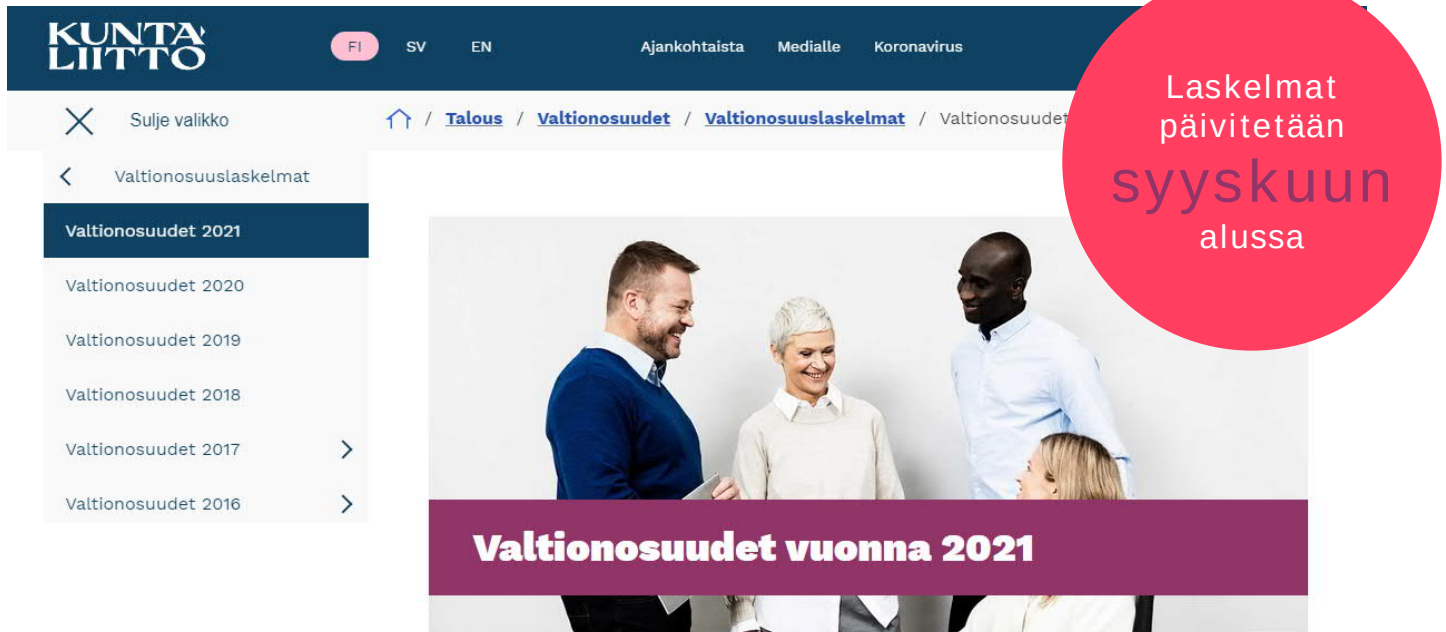
KUNTA
LIITTO

The screenshot shows the official website for the Finnish Government's budget proposals. The header is yellow with the Finnish coat of arms and the text "Valtion talousarvioesitykset". Below the header is a navigation bar with tabs for "Etusivu", "2021", "2020", "2019", "2018", "Aiemmat talousarviot", and "Ohje". The "2021" tab is selected. Below the navigation bar is a search bar with the text "Hae" and a link "Laajennettu haku". On the left side, there is a "Sisällysluettelo" (Table of Contents) with a tree structure. The "VALTIOVARAINMINISTERIÖN" (Ministry of Finance) section is expanded, showing sub-items like "Tuloarviot", "Määrärahat", and "Kuntien tukeminen". The "Kuntien tukeminen" item is selected, and its content is displayed on the right. The content includes a section "Talousarvioesitys 2021" and a subsection "90. Kuntien tukeminen". The text describes the government's commitment to supporting municipalities, including funding for basic services, social and health services, and infrastructure. It also mentions the importance of maintaining the quality of public services and the role of municipalities in providing these services.

KUNTA
LIITTO

Ennakkolaskelma: Google "Valtionosuudet 2021"

KUNTA LIITTO

FI SV EN Ajankohtaista Medialle Koronavirus

Sulje valikko

Valtionosuuslaskelmat

Valtionosuudet 2021

Valtionosuudet 2020

Valtionosuudet 2019

Valtionosuudet 2018

Valtionosuudet 2017 >

Valtionosuudet 2016 >

Valtionosuudet vuonna 2021

Laskelmat päivitetään syyskuun alussa

Soten raha-asioita

Taloustorstai 20.8.2020

Sanna Lehtonen @lehtonenKL

24

Sote-lakiluonnos
lausunnoilla 25.9. saakka

Soten raha-asiat

1. Kustannusten ja tulojen siirtolaskenta
2. Kunnan talouden tasapaino ja valtionosuus
3. Maakunnan valtionrahoitus
4. Omaisuus ja kiinteistöt
5. Muutokustannukset

Lakiluonnos (15.6.) lausunnoilla 25.9. saakka
**Tärkeimmät nostot sote-paketin raha-
asioista kuntien näkökulmasta**

Yleistä

- Kustannusten ja tulojen siirto tehdään poikkileikkaustilanteessa, jossa olennaista kuntien talous (2020), 2021 ja 2022.
- Esitys ei huomioi viimeaikaisia muutoksia, kuten kuntatalouden heikentymistä tai koronaepidemiaa.
- Esitys ei huomioi kuntien tai perustettavien sote-maakuntien kasvua tai supistumista eikä täten myöskään investointitarpeita tai säästö-potentiaalia tulevaisuudessa.

Kuntatalous

- Esitetty malli johtaa kuntien merkittävään suhteellisen velkaantuneisuuden kasvuun.
- Esityksen +/-100 €/asukas enimmäismuutosten raja tai yhden (1) %-yksikön muutospaine kunnallisveroprosenttiin on kestämaton tässä kuntatalous-tilanteessa.
- Muutoksia myös valtionosuuden määrätymisperusteisiin, mm. 50 % kiinteistöverosta tulopohjan tasaukseen.

Maakunnat

- Täysimääräinen valtionrahoitus
- Rahoituksen säästöleikkurina tarpeen kasvun huomioiminen vajaan 80 % osalta tavoitteena 1,5 mrd. € säästö vuonna 2035
- Rahoituksen maksimimuutos rajattu +/-150 €/asukas seitsemän (7) vuoden siirtymäaikana
- Maakunnille siirtyvät kiinteistöt maakuntien omaan taseeseen - ei kansallista tilakeskusta
- Selvitys verotusoikeudesta kesken

Verotuksellisesti ”paras” vaihtoehto lisää ongelmia valtionosuusjärjestelmässä

”Toteuttamisvaihtoehtona kunnallisveroprosenttien tasasuuruinen alentaminen täyttäisi uudistukselle asetetut reunaehdot ja tavoitteet kokonaisveroasteen nousun sekä verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun osalta.

Valtionosuusjärjestelmää ja kuntatalouden rahoitusta koskevia ongelmia vaihtoehto sen sijaan aiheuttaisi.

Näitä ongelmia olisi kuitenkin mahdollista lieventää valtionosuusperusteita ja verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasausta koskevilla muutoksilla, tasaamalla uudistuksesta johtuvia muutoksia kuntien kesken sekä rajoittamalla muutoksia riittävän pitkän ajan.”

Sote-lakiluonnos (15.6.2020), s. 356

4

KUNTA
LIITTO

Sote-uudistuksen siirtolaskenta (VM 10.6.2020)

Kuntien tulojen siirto valtiolle maakuntien rahoitusta varten, **19,1 mrd. €**

	mrd. euroa
A) Siirtyvät kustannukset	19,1
B) Leikattava yhteisövero	-0,6
C) Leikattava valtionosuus	-6,4
D) Kunnallisverosta leikattavaksi jäävä osuus	-12,1
→ Tarvittava euromäärä laskennassa käytetyillä veropohjatiedoilla johtaa 12,63 %-yksikön kunnallisveron leikkauksen	

HUOM!

Kunnallisverosta leikattava prosenttiosuus on laskennan lopputulos – ei laskentaa ohjaava suure!

Prosentti siis muuttuu kustannusten, valtionosuuksien ja yhteisöveron muuttuessa.

1 www.soteuudistus.fi
Sote-uudistus

2

3

4

5

Kuntien ja sote-
 Kuntien rahoituslaskelmat

Nykyinen arviolaskelma on tehty vuosi-
 talousarviotietoihin vuosilta 2019 ja 2020
 alustavia ja niihin liittyviä poikkeus-
 tilanteita useampaan kertaan ennen lopullista laskelmaa.

Lopullinen laskenta tehdään voimaantulo-
 vuosien alkuun.

Kuntien rahoituslaskelmat (excel, kesäkuu 2020)

Sote-maakuntien rahoituslaskelmat

Arviolaskelmat on tehty kuntien ilmoittamien sote-tehtävien ja pelastustoimen kustannusten perusteella
 (tilinpäätösmäärä 2019 ja talousarvio 2020). Tiedot löytyvät tulokirjasta fi-sivulta.

Vuoden 2020 tasossa kuntien siirtyvät sote-kustannukset ovat yhteensä 19 075 M€. Tästä vähennetään
 ympäristöterveydenhuollon kustannus (75 M€) ja kuntien rahoitusosuus työmarkkinatuesta (386 M€). Maakuntien
 sote-tehtävien rahoitus on siten 18 614 M€ (81 €/as). Kuntien pelastustoimen tehtävien kustannukset ovat
 vuoden 2020 tasossa 443 M€ (81 €/as). Maakuntien yleiskatteinen rahoitusosuus on siten 19 056 M€ (3 472 €/as).
 Määräytymiskäytöt perustuvat vuoden 2018 tilastotietoihin.

Sote-maakuntien rahoituslaskelmaa päivitetään vielä useaan kertaan ennen uudistuksen voimaantuloa. Laskelmat ovat
 alustavia ja niihin tulee suhtautua poikkeuksellisen varauksellisesti koronakriisin vaikutusten takia.

Laskelmia päivitetään kaksi kertaa vuodessa. Helmi-maaliskuussa päivitetään kustannuspuhja ja sekä
 määrätymiskäytöt. Syys-lokakuussa tehdään tarkistus kustannuspuhjaan toteutuneen tiedon perusteella.

Sote-maakuntien rahoituslaskelmat (excel, kesäkuu 2020)

Tutki sote-uudistuksen vaikutuksia kuntaasi valtionosuussimulaattorilla

Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto on rakentanut sote-uudistuksen kunta- ja aluehallinto-
 arviolaskelmien tuloksien tueksi tietojen, jonka avulla voit tarkastella sote-uudistuksen vaikutuksia
 yksittäisen kunnan talouteen uudistuksen eri vaiheissa. Tällä pyritään helpottamaan kunnan talouden suunnittelua
 sekä luomaan läpinäkyvyyttä uuden valtionosuusjärjestelmän muutoksiin, tasausmekanismiin ja
 laskentaperusteisiin.

Valtionosuussimulaattori (excel)

Valtioneuvosto
 Snellmaninkatu 1 A,
 Helsinki
 PL 23, 00023 Valtioneuvosto
 Puhde 0295 16001

Sosiaali- ja
 terveysministeriö
 Valtiovarainministeriö
 Sisäministeriö

Tietoa sivustosta
 Tiedustelu
 Sivustot
 Palaute

Terveystieteiden ja
 hyvinvoinnin laitos

KUNTA
 LIITTO

Laskelmat päivittyvät soteuudistus.fi

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
1	vuosi																							
2	-vuoden 2020																							
3	-siirtymä																							
4	-kunnan talous																							
5	-soten väli																							
6	-siirtymä																							
7	-siirtymä																							
8	-siirtymä																							
9	-siirtymä																							
10	-siirtymä																							
11	-siirtymä																							
12	-siirtymä																							
13	-siirtymä																							
14	-siirtymä																							
15	-siirtymä																							
16	-siirtymä																							
17	-siirtymä																							
18	-siirtymä																							
19	-siirtymä																							
20	-siirtymä																							
21	-siirtymä																							
22	-siirtymä																							
23	-siirtymä																							
24	-siirtymä																							
25	-siirtymä																							
26	-siirtymä																							
27	-siirtymä																							
28	-siirtymä																							
29	-siirtymä																							
30	-siirtymä																							
31	-siirtymä																							
32	-siirtymä																							
33	-siirtymä																							
34	-siirtymä																							
35	-siirtymä																							
36	-siirtymä																							
37	-siirtymä																							
38	-siirtymä																							

- Kustannusten ja tulojen siirto kunnilta valtiolle → maakuntiin:
 Valtionosuussimulaattori:
 Kunnasta siirtyvien kustannusten ja tulojen eripaisuus → muutosrajoitin
- Vaikutus kuntien talouteen:
 Uuden kunnan valtionosuus, kunnan talouden tasapaino ja tasapainon muutos uudistuksessa, siirtymätasausmekanismi
- Sote-maakuntien valtionrahoitus

KUNTA
 LIITTO

Sote- laskentapaja

VM:n 10.6.2020 julkaisemien
sote-laskelmien läpikäynti
25.8.2020 klo 10-11

Lisätiedot:

Sanna Lehtonen @lehtonenKL
p. 050-5759090

Kaikille avoin
TEAMS-
tapaaminen
Tule mukaan!

Sote-maakuntien valtionrahoitus

Tärkeimmät nostot maakuntien rahoituksesta

Valtion ohjausvalta

- Erittäin vahva valtion ohjaus ja tavoite kustannusten hillintään...
- ...mutta koko valtionrahoitus kuitenkin laskennallista ja yleiskatteista, maakunnan vapaasti käytettävää tuloa.

Rahoituksen määräytyminen

- Ikärakenne ja palvelutarve
- Olosuhde- ja muut tekijät, mm. hyte
- Investointien rahoitus laskennallisella rahoituksella
- Muutostalukustannuksille ei toistaiseksi ole varattu rahoitusta

Tasausmekanismit

- UUTTA! Maksimimuutos +/-150 €/as seitsemän (7) vuoden siirtymäaikana

Maakuntaverotus

- Selvitys kesken

Sanna Lehtonen @lehtonenKL 11.8.2020

KUNTA LITTO

Maakuntien valtionrahoituksen määräytymisperusteet

Sote-maakunnan yleiskatteinen rahoitus 2/2

Määräytymistekijät	Osuus sote-palveluiden rahoituksesta	Osuus pelastustoimen rahoituksesta	Osuus sote-maakuntien yhteenlasketusta rahoituksesta
Asukasperusteisuus	13,424 %	65,000 %	14,622 %
Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvetekijät, josta	81,600 %		79,705 %
Terveystuolto	48,274		47,152
Vanhustentuolto	16,141		15,767
Sosiaaliuolto	17,185		16,786
Pelastustoimen riskitekijät		30,000 %	0,697 %
Asukastiheys	1,500 %	5,000 %	1,581 %
Vieraskielisyys	2,000 %		1,954 %
Kaksikielisyys	0,350 %		0,342 %
Saariitoisuus	0,113 %		0,110 %
Saamenkielisyys	0,013 %		0,013 %
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	1,000 %		0,977 %

Sote-uudistus

KUNTA LITTO

Sote-maakuntien vuosittaisen valtion-rahoituksen tason määräytyminen

Palvelutarpeen muutos

Säästötavoite: Palvelutarpeen kasvusta hyväksytään vain 80 %

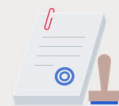
Kustannustason muutos

Perusteena sote-maakuntien kustannusindeksi

Tehtävien ja velvoitteiden muutokset

Olennaista vaikutusarviot

Kustannustason tarkistus

Toteutuneiden kustannusten ja myönnetyn rahoituksen vertailu

+ Sote-maakunnan lisärahoitus

HUOM! Valtion varoista

+ Valtionavustus

Sanna Lehtonen @lehtonenKL 23.6.2020

KUNTA
LIITTO

Turvaako uudistus julkisen talouden kestävyys?

- Maakunnan kannustimet kustannusten kasvun hillintään
  - Vahva valtion ohjaus eri näkökulmista
  - Palvelutarpeen kasvu huomioidaan vain 80 %
    - Tavoitteena 1,5 mrd. euron säästö vuoden 2035 tasolla
  - Sote-maakunnan toistuva rahoitusali jäämä johtaa arviointimenettelyn käynnistämiseen
- Riskit?
  - Pehmeä budjettirajoite ts. riittääkö valtion ohjauksen uskottavuus?
  - Sosiaali- ja terveystaloudelliset ja pelastustoimi lakisääteisiä peruspalveluita, joiden saatavuudesta valtio viime kädessä vastaa
  - Kunnat ja maakunnat yhtä ja samaa menoerää suhteessa valtioon
    - Jos maakuntien rahoitus ei riitä, uhka kuntien valtionosuuksille!

"On etukäteen mahdoton arvioida luotettavasti, kuinka paljon esitetty rahoitusmalli voisi tuottaa kustannussäästöjä."

Kuntamarkkinat

9.9.

KESKIVIIKKO KLO 9–16

10.9.

TORSTAI KLO 9–16

Osallistu
Vaikuta
Verkostoidu

9.
|
10.9.
2020

Kuntamarkkinat tarjoaa jälleen kahden päivän ajaksi monipuolista ja ajankohtaista tietoa. Kuntamarkkinat on ideoita pulppuava koko kuntakentän vuoden suurin foorumi.

KUNTA
LIITTO

KUNTA
LIITTO

Kiitos!

Sanna Lehtonen
Suomen Kuntaliitto
p. 050-5759090

Sanna.Lehtonen@Kuntaliitto.fi

Twitter: @lehtonenKL

Talousraportoinnin tärkeys ja Jakoavain

Taloustorstai 20.8.2020

Mikko Mehtonen @MikkoMeh

Sote-uudistus, rahoituslaskelmat ja tietopohja

- Veroprosenttileikkaus ja kuntien kustannustiedot
- Kuntakohtaiset laskelmat ja uuden kunnan valtionosuus
- Keskiöissä kustannustiedot vuodelta 2021 ja 2022
- Taloustiedot raportoidaan vuodesta 2021 alkaen Kuntatieto-ohjelman luokituksilla
  - Uusi palveluluokitus
  - Siirtyvien ja kuntaan jäävien palveluiden nettokustannukset

Kunnan ja maakunnan palvelut

- Listaus (excel-tiedosto)

Sote-uudistuksessa kuntaan jäävät palvelut

Kuntatieto-ohjelman palveluluokituksen mukaan.

Päivitetty: 12.8.2020

PALVELU	Palveluluokan kuvaus
Yleishallintopalvelut	Ensisijaisesti lakiperusteiset yleiset
Vaalien järjestäminen	Kunnan keskusvaalilautakunnan sek
Päiväkotitoiminta	Päiväkodeissa järjestettävä varhais
Perhepäivähoito	Hoitaian kotona, lapsen kotona tai r
Muu varhaiskasvatus	Varhaiskasvatuksen palvelut, ioihin
Esiopetus	Esiopetus, sekä pidennetyn oppivel
Perusopetus	1) Peruskoulussa, kansanopistoissa
Aamu- ja iltapäivätoiminta	Perusopetuslain mukainen aamu- ja
Lukiokoulutus	Lukiolain mukainen yleissivistävä k
Ammatillinen koulutus, valtionosuusrahoit	Valtionosuudella rahoitetun ammatil
Ammatillinen koulutus, muu toiminta	Muu kuin valtionosuudella rahoitetta
Kansalaisopistokoulutus	Kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämä
Kansalaisopistokoulutuksen maksullinen p	Kansalaisopiston toteuttama koulut
Kansalaisopiston kotoutumissuunnitelma	TE-toimiston/ kunnan viranomaisen
Taiteen perusopetus	Opetustuntikohtaisen valtionosuude
Muu taiteen perusopetus	taiteen perusopetus, jonka rahoitus
Kansanopistokoulutus	Kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämä

Sote-uudistuksessa maakuntaan siirtyvät palvelut

Kuntatieto-ohjelman palveluluokituksen mukaan.

Päivitetty: 12.8.2020

PALVELU	Palveluluoka
Erittelemätön lastensuojelun sijaishuolto	Erittelemätön-
Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	lastensuojelur
Lastensuojelun laitospalvelu	lastensuojelur
Lastensuojelun perhehoito	lastensuojelur
Lastensuojelun avohuolto	lastensuojelur
Erittelemättömät lapsiperheiden palvelut	Erittelemätön-
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus	lapsiperheille
Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö	lapsiperheille
Kasvatus- ja perheneuvonta	kasvatus- ja p
Ensi- ja turvakotipalvelu	ensikotipalvel
Perheoikeudelliset palvelut	adoptiveuvo
lääkäiden laitospalvelu	lääkäreille tarko
lääkäiden tehostettu palveluasuminen	lääkäreille tarko

Huomioita kulujen kohdentamisesta

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
  - 2901 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijapalvelut ja tuki
  - Muut palveluluokat
- Työllisyyspalvelut
  - 5552 Työllisyyspalvelut ja 5553 Työllisyyden edistäminen
  - 5554 Kuntouttava työtoiminta
- Maahanmuutto
  - 5601 Kotoutumisen edistämisen ja maahanmuuton palvelut
  - Muut palveluluokat
- Kuraattori- ja psykologipalvelut (koulutuksen yhteydessä)
  - 3456 Oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattori- ja psykologipalvelut

Huomioita kulujen kohdentamisesta

- Tukipalvelut
  - Vyörytykset, sisäiset veloitukset, ulosmyynti
- Eläkemenoperusteisten kohdentaminen
- Kuntayhtymien ali-/ylijäämien kattaminen/palautus
  - Jos kirjauksia palveluluokille (toimintakatteeseen), samalle palveluluokalle kuin ostotkin

Tärkeintä on noudattaa palveluluokituksen ohjeistusta!
Mahdolliset ongelmaluokat käsitellään laskentavaiheessa erikseen.

Jakoavain – kuntien tilinpäätösmuutokset

Helposti lähestyttävä tuloslaskelmuotoinen apuväline sote-uudistuksen talousvaikutusten avaamiseen ja simulointiin.

	Vanha		Uusi
Valitse verotulot:	kunta	Siirtyvät	kunta (2023)
maksuunpannut verot (VM:n siirtolaskelman mukaan)	100 %	55 %	45 %
Verotulot	92 768	51 355	41 413
siitä: Kunnan tulovero	83 738	50 057	33 682
siitä: Osuus yhteisöveron tuotosta	3 897	1 299	2 598
siitä: Kiinteistövero	5 133		5 133
Valtionosuudet	17 059	6 080	15 116
siitä: Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 637	2 186	9 451
siitä: Verotulomenetysten kompensatiot	7 707	3 894	3 813
siitä: Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 285		-2 285
siitä: Muutosrajoitin			2 696
siitä: Siirtymätasaus (jaksotettu)			1 441
Rahoituserät	-634	0	-634
siitä: Korkotuotot			
siitä: Osinkotuotot			
siitä: Muut rahoitustuotot			

Jakoavain – kuntien tilinpäätösmuutokset

Sote- tai muiden kulujen muutos: talousvaikutusten simulointi tuloslaskelmarivien tasolla. Jakoavain laskee sekä muutosrajoittimen, että siirtymätasauksen syötetyillä tiedoilla.

Sote-kulujen muutoksen simulointi:	-1 000	<- Simuloi (täytä) tähän sote-kulujen (toimintakatteen) muutos tuhansina euroina (1000 €)
(suhteessa näiden laskelmien pohjatietoihin)		Esimerkiksi: -1000 -> sote-kulut laskevat ennen sote-uudistusta miljoonalla eurolla
		Esimerkiksi: +1000 -> sote-kulut kasvavat ennen sote-uudistusta miljoonalla eurolla
Kuntaan jäävien kulujen muutoksen simulointi:	1000	<- Täytä tähän vastaavalla logiikalla kuntaan jäävien palveluiden toimintakatemuutos

SIIRTYVÄT KUSTANNUKSET		SIIRTYVÄT TUOTOT	
Toimintakate	-53 246	Kunnallisvero	50 057
Verotuskustannusten alenema	-284	Yhteisövero	1 299
Poistot	-133	Sote vos	6 541
		Verotulomenetysten kompensatit	3 894
		Verotuloihin perustuvan tasauksen muutos	-3 942
Siirtyvät kulut yhteensä	-53 663	Siirtyvät tuotot yhteensä	57 849

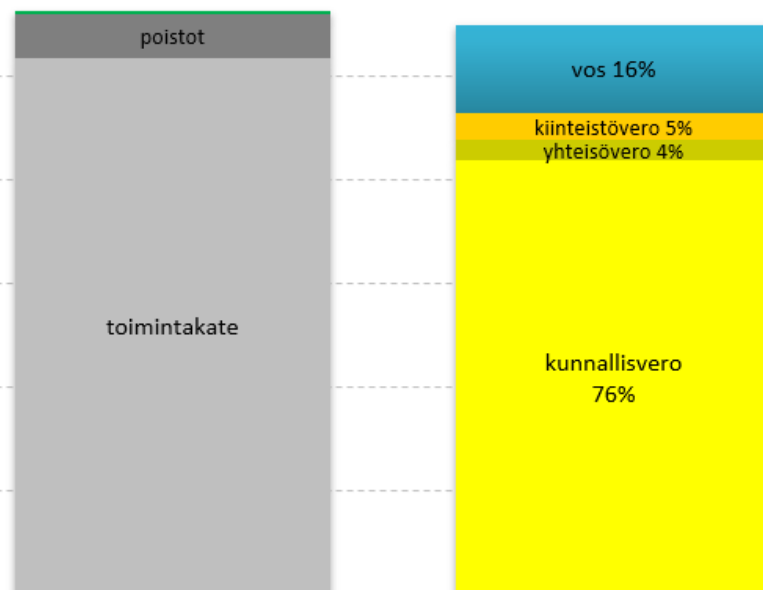
Erotus	
Muutosrajoitin	4 470
	2 696

Huomioita:

Jakoavain – kuntien tilinpäätösmuutokset

Kuvio1. Toimintakateen, poistojen ja rahoituksen muutos.
(vaihda kuntaa tuloslaskelma -välilehdeltä)

Vanha Pirkkala

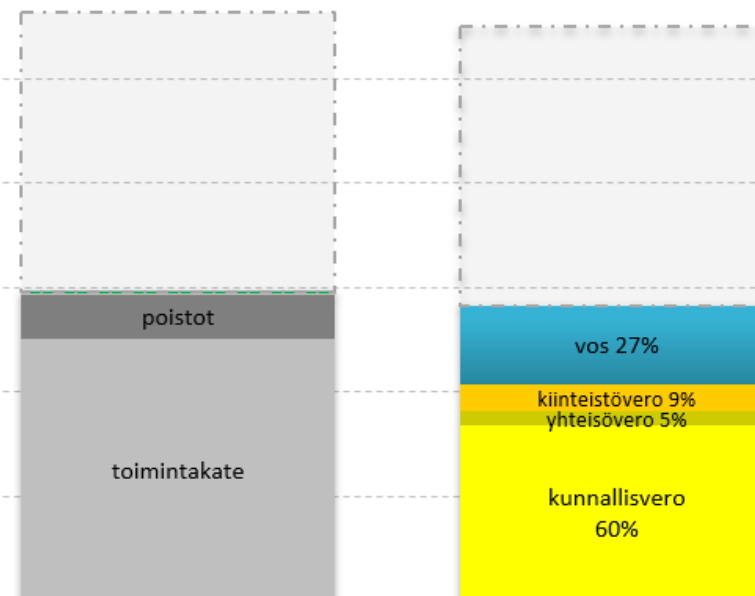

Toimintakate+poistot+rahoituserät(netto)
113 milj. €

Rahoitus 110 milj. €

Uusi Pirkkala vuonna 2023

Toimintakate+poistot+rahoituser.(netto)
59 milj. €

Rahoitus 57 milj. €

Nykyinen tasapaino

-2 777 234 euroa
-143 €/as

Uusi tasapaino

-2 697 232 euroa
-139 €/as

Talousraportoinnin tärkeys ja Jakoavain linkit

- Talousraportoinnin tärkeys:

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/talousraportoinnin-tarkeys-sote-uudistuksessa>

- Jakoavain:

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/budjetointi-ja-taloussuunnittelu/jakoavain-tyokalu-maakuntauudistuksen-vaikutuksista>

The background is an abstract composition. On the left, there are thick, textured brushstrokes in shades of pink and light blue. These strokes are layered and have a grainy, painterly quality. To the right of these strokes, the background transitions into a solid, vibrant blue. Scattered across this blue area are numerous small, solid black dots of varying sizes, some appearing as if they are floating or falling. The overall effect is dynamic and modern.

KUNTA LIITTO